

4. På baggrund af denne debat har justitsministeriet overvejet mulighederne for at forenkle behandlingen af adoptionsagerne.

a. Efter den gældende lovs § 25 fastsætter justitsministeren regler om adoptionsagers behandling. Det foreslås, at justitsministeren yderligere får adgang til at udfærdige generelle regler om godkendelse som adoptant. Kompetencen til at fastsætte vejledende godkendelseskriterier har hidtil tilkommet det centrale adoptionsnævns som led i nævnets tilsyn med samrådene og socialcentrene. Forslaget skal ses på baggrund af, at der fra forskellig side har været rejst kritik af, at nævnets retningslinier for godkendelse er for strenge. Det har samtidig været gjort gældende, at det kan være uheldigt, at det er et politisk uafhængigt nævn, der selv udfærdiger de generelle retningslinier for godkendelsen, og som samtidig er eneste og sidste ankeinstans vedrørende de konkrete afgørelser. Forslaget medfører, at de generelle regler udfærdiges af den over for folketinget politisk ansvarlige minister, således at det i højere grad kan sikres, at reglerne er i overensstemmelse med den almindelige opfattelse i befolkningen. Adoptionsnævnet skal fortsat være eneste ankeinstans.

Det er hensigten i medfør af § 25 at fastsætte regler, der lemper en række af de gældende krav bl.a. vedrørende de adoptionsøgendes alder og samlivets varighed. De regler, der vil blive fastsat, vil til dels være af foreløbig karakter, idet kravene eventuelt må tilpasses de indhøstede erfaringer.

1°. Efter de gældende regler er det for adoption af børn fra 0-3 år udgangspunktet, at ingen af ansøgerne må være fyldt 40 år på tidspunktet for samrådsgodkendelsen, og at ansøgernes sammenlagte alder skal være under 78 år. Ved adoption af barn nr. 2 kan der ske en mindre fravigelse fra aldersgrænserne. Det forudsættes, at et barn kan hjemtages inden 1 års tid efter godkendelsen.

Det er hensigten at lempe disse alderskrav. Kravene til ansøgernes sammenlagte alder vil blive ophævet. Det vil endvidere blive alderen på tidspunktet for ansøgningens indgivelse, der vil blive afgørende for, om alderskravet er opfyldt. Denne lempelse skyldes, at undersøgelsestiden kan variere af årsager, som ansøgerne er uden indflydelse på. Endelig er det hensigten at foretage en generel lempelse af det gældende alderskrav på 40 år. Aldersbetingelsen tænkes indtil videre fastsat til 45 år. Som hidtil vil det for ansøgere, der ikke opfylder aldersbetingelserne, være muligt i særlige tilfælde at få foretaget undersøgelse af deres forhold med henblik på godkendelse som adoptant. Ved adoption af barn nr. 2 vil der fortsat blive fastsat

lempeligere aldersgrænser, således at man medvirker til, at ansøgere, der har fået deres første adoptivbarn, mens de endnu opfyldte alderskravet, kan få endnu et barn, hvis de inden for rimelig tid søger om adoption af det andet barn. Om aldersgrænsen ved adoption af større børn henvises til pkt. 4° nedenfor.

2°. For så vidt angår de vejledende retningslinier for samlivets varighed stilles der efter gældende praksis krav om, at ansøgerne er gift og har levet sammen i mindst 5 år på tidspunktet for samrådsafgørelsen. Også et samliv forud for ansøgernes indgåelse af ægteskab tæller med ved vurderingen af, om samlivsbetingsen er opfyldt.

Kravene til samlivets varighed tilsigter at give den fornødne sikkerhed for, at ansøgerne lever i et stabilt forhold. Da også en kortere samlivsperiode end 5 år findes at kunne give den fornødne sikkerhed herfor, er det hensigten at lempe kravene til samlivets varighed. Det er foreløbigt tanken at fastsætte kravet til 3 år på tidspunktet for godkendelsen.

Foreligger der særlige omstændigheder, vil grænsen kunne fraviges. Der vil navnlig kunne tages hensyn til, om samlivskravet kolliderer med alderskravet. Dette kan være tilfældet, hvor to mennesker møder hinanden i ret sen alder, og hvor de ved, at den ene ikke kan få børn.

3°. Efter gældende praksis har det kun i ganske enkelte undtagelsestilfælde været muligt for enlige at blive godkendt som adoptant.

Der har fra flere sider været rejst ønske om en udvidet adgang for enlige til at adoptere. Under hensyn til, at der uden tvivl findes enlige, der vil være lige så velegnede til at opfostre et barn som et ægtepar, vil det være forkert at udelukke sådanne enlige fra at adoptere. Det er imidlertid efter de foreliggende oplysninger tvivlsomt, hvorvidt det vil være muligt at få anvist udenlandske børn til ugifte ansøgere, og det kan derfor vise sig meningsløst at undersøge enlige med henblik på godkendelse til adoption. Det kan også være vanskeligt at opstille klare kriterier for, i hvilke tilfælde enlige bør have adgang til forundersøgelse. Det er hensigten at tage disse spørgsmål op til nærmere overvejelse med henblik på at undersøge mulighederne for at forbedre de enliges adgang til at adoptere. Der vil herunder navnlig blive søgt at skabe klarhed over holdningen i udlandet til at anvise børn til enlige.

4°. Ved adoption af større børn – det vil sige børn mellem 3 og 6-7 år – er det i de gældende vejledende retningslinier fastsat, at overskridelser af de sædvanlige aldersgrænser vil kunne accepteres efter en konkret vurdering, hvori bl.a. som no-